

Bartal Klára

Rideg Karácsony

Karácsonyest lesz és künn hull a hó,
Mária most is hajlékért remeg,
Józsefet ma is csak tovaküldik
Kényelmük féltő, jámbor emberek.

Fényes szobáik díszíti fenyő,
Ajándékoknak pompás halmaza
– Jászolnál többet és juh-hodálnál
A kicsi Jézus nem láthat soha.

Velük virrasztunk. Levest is osztunk.
Olykor jó szót is, falás kenyeret,
De ács munkáért sóvárog József,
Saját hajlékra húzna fedelet.

Mária főzne otthoni tűznél,
Amíg ágyában a Gyermekek pihen
És váltás nadrág, ingecske, zubbony
Száradna fenn a boldog kötelen,

S dalolna minden, söprű és porszem,
Feledve barlanglakás és hideg...
Gondoljátok meg, törvény hozói:
Nem kéne néha szégyenkeznetek?

Apám

Arcod, a kedves hova tűnt?
Morzsákra törte az Idő.
Szép szavaid szél szórta szét
És mint a felhőn átütő
Fény, dereng szemed mosolya
Barnán, melegen. Percre csak.
Kínzó éhségem elcsitul
És a borzongás néhanap
Kerül, ha kezem tétován
Meg-megáll egy-egy könyv fölött,
Vagy nád közt búvó bús bíbic
Rikolt s az égen ölyv köröz.
Zsurló, ha rezzen, fűz hajol,
Tán itt jársz újra. Tova már,
Mégis a hangod hozta el
Egy fűről startoló bogár.

Örök szövetség

Nevetésedben szívárvány ragyog,
Pilláid mélyén álmod hordozod.
Szemed tükrében ráncaim lesem,
Barátom is vagy, nem csak kedvesem.
Az öleléseid biztató, meleg,
A vágynál több, mi benne átremeg
S amíg nekem vagy és neked vagyok,
Jöhetnek újabb bajok, bánatok,
Várhatnak léha, könnyű örömök,
Tán meg se látjuk - szerelmünk örök.

A három testvér

(Unokáimnak)

Volt egyszer egy szép ember,
Úgy hívták, hogy Szeptember.
Vidám, kedves fickó volt,
Mustot adott, meg óbort.
Haja színe gesztenye,
Kikerics a gyermeke.

S volt egy sírós vén ember,
Kinek neve: November.
Didergett és sóhajtott,
Deres esőt zokogott.
Szél, ha rázta köpenyét,
Szürke lett tőle az ég.

Öreg bátyjuk, December.
Ő volt ám a jó ember!
Puha pihét varázsolt
S ha nyitott az Égi Bolt,
Fenyőt hozott s mogyorót,
Jézuskától csupa jót.

A falánk pókok

(Zsófiának)

Pók-apóka, pók-anyóka
Együtt mentek el a boltba
Pók-fiúnak, pók-leánynak
Legyet venni vacsorának.

S mert az idő igen szép volt,
Soká nyitva volt a légybolt.
Fordultak hát egyet-kettőt
S vettek legyet elegendőt.

Pók Panna falt hatvan legyet –
Peti is nyelt vagy hetvenet.
Annyit adtak a bendőnek,
Pókhása lett mindkettőnek.

Cserenkó Gábor

Nem bírom...

Nem bírom már az albérletem, nem bírok ott lakni, kikészítenek ezek. Ráadásul a környék is olyan tré lett, újabban itt már a fű se nő. Valahogy tök punnyadt minden. Egész nap a plafont bámulni tiszta unalom. Behalok ettől, minden olyan gázgéza. Cikis helyen pedig nem akarok lakni, így sürgősen keresnem kell valami pecót, nincs mese! Valami jó kis kéglit, akármilyet. Kijövök én bárkivel, ez nekem nem gond. Bármi jó lenne, mert ez most már valahogy vérciki.

Találtam egy szuper lakást! Nincs is messze a metrótól, könnyen a belvárosban lehetek. Bekamerázott a környék, éjjel se lehet semmi probléma. No, nem mintha félnék. Egy szoba, bútorozva, plusz fürdő és konyha. Mi kell más? Földszinti a kégli, mert ugye, nem mászok. És van tágas, nagy udvar, virágos kerttel, ahol majd játszhatnak a kiskutyáim. Rögtön beleszerettem a csöpp kis lakásba, és kivettem. Szerencsém volt, időben csaptam le rá. Ahogy megkötöttük a szerződést a tulajjal, ő már azonnal ment is vissza szakácskodni egy tengerjáróra. Ez jó végül is, mert megörültem a korábbi főbérelőim bejelentés nélküli látogatásaitól.

Simán ment az átcuccolás. Volt kolléganőmet kértem meg, szervezze be hozzá a pasiját. Neki van furgonja, így könnyen megoldottuk a szállítást. A kiskutyáim boldogan foglalták el az új helyet, rögtön mentek is az udvar végébe terepszemlét tartani. Mire elpakoltam mindent, este lett. De alvás előtt, azért még elkezdtem hívni a csajokat, hogy mikor partizunk. Mert az, hogy a barinőim benne vannak egy lakás-szentelő partiba, nem is kérdés. Ja, és elalvás előtt nem felejtettem el megszámolni a sarkokat sem.

Én nem tudom, hogy mit bámulnak rajtam a szomszédok, de olyan csúnyán néznek már napok óta, hogy az valami félelmetes! Reggelenként, amikor kiengedem a kutyákat, hogy hadd futkossanak legalább egy kicsit, szóval akkor szokom látni, hogy olyan szúrósan néznek, vagy hogy. Muszáj kiengednem valamikor a kutyákat, mert utána be vannak zárva a kis dögöcskéim egész napra a lakásba. Tudod, hogy nem ülök én otthon. Ha épp nem dolgozom, akkor shoppingolok, vagy csak lófrálok az Angiékkal.

Nem is mondtam, megvolt a buli! Nagyon jól sikerült, két napig tartott a pörgés, oltári jól éreztük magunkat a csajsziikkal. Nyolcan voltunk a kis lakásban. És tényleg két napig tartott, tudod, mostanában így tolom. Angi olyan jó cuccot szerzett megint valahonnan, amitől nem bírtunk leállni. Nem is ittunk, a pasik per sze annál többet. Hoztuk a formánkat, nyomtuk végig a dance-t. Avicii-t, David Guetta-t, amiket szoktunk. Tiszta rekedt vagyok, hallod, még most is. A csávók nehezebben bírták, ők bealudtak. Nem is volt semmi, semelyikkel.

Jaj, annyira szeretem, ahogy a két kiskutyám mindig várja, hogy hazaérjek! Már a sarokról hallom, ahogy ugatnak. Aztán ha meglátnak, akkor lesznek csak igazán full bolondok. Ilyenkor futkosnak körbe-körbe, és összepisálják a bokrokat. Tök cukik.

Én nem tudom, hogy mit bámulnak rajtam a szomszédok. Folyton néznek, talán irigykednek? A fiatalságomat, az alakomat? Vagy mit? Hát, nem nézek ki rosszul, mit mondjak. Feszes popsi, dögös ruciban. Mindenki utánam fordul, tudom én. De akkor se kéne így bámulni! Ilyen bántóan. Tavalyelőtt óta szép cicijeim lettek, ez volt apum ajándéka, mikor elvégeztem a sulit. Majd szájfeltöltés is lesz. Szabad akarattól, már bocsánat! De komolyan mondom, a víz is kiver, ahogyan az itteni krapekok csorgatják rám a nyálukat. A bajszos asszonyaikról nem is beszélve! A frász kerülget! Ezek nem voltak fiatalok, sose buliztak?

Szerencsére sűrűbben járnak hozzám mostanában a lányok. Toljuk a bulit ezerrel. Muszáj, hogy elfelejtsük a gondjainkat, muszáj kicsit lazulni. Ilyenkor mindig van egy-két fiú is, tudod, hogy van ez. És képzeld, az, amelyik egyszer hajnalig döngette a kaput, meg behányt utána az öreglány virágágyásába, tudod, na, az a Krisztián. No, tegnap összejöttem vele. Úgyhogy most van valami.

Muszáj kiengedni a kutyákat, ha Krisztián nálam van. Nem lehetnek benn, mert allergiás a kutyaszőrre. Ilyenkor az udvaron viháncolnak a kicsikéim. És én se fogom szex közbe' az állatokat bámulni. Tehát: sorry, állatkák, ez van. Go. Mars ki, mondom nekik, és szót is fogadnak. Aztán hallom, hogy nyüszítenek, jönnek be, meg csaholnak, meg ugatnak. De hát ez a dolguk, hogy ugassanak, nem?

Nem normális, ahogy bámulnak ezek a lakók. Az ajtóm előtt cigizek, mert a lakásban nem engedem. Senkinek, még magamnak se, érted. Krisztián se cigizhetett soha (ja, már nincs ám meg). Szóval, nálam mindenki kinn fújja a gangon. És jön csórikám, a mellettem lévő lakásból, hogy átmegy a cigiszag. Nem mondod? Hát, persze, hogy átmegy. Mert olyan az. Baszki, hallottál már ilyet? Aszondja, fejezzem be, mert büdös van. Nekem, érted, ezt tolt a csávó. Hogy fejezzem be. Meg, hogy ha nem veszünk most már vissza magunkból, akkor ki fogja hívni a rendőröket. Hát, kicsit se durrant el az agyam! Amúgy is olyan hülye nap volt a melóba'. Talán be kéne csukni az ablakot, és nem hallgatózni. Hát baszki, olyan pipa lettem! Még utána is dühöngtem egy csomót. Ezt nem hiszem el! Ilyen nincs!

Nem tudom, hogy mit bámulnak rajtam folyton a szomszédok. Furi. Nem bírom már az albérletem, nem bírok ott lakni, kikészítenek. Nem tudom, hogy mit bámulnak rajtam. Cikis helyen nem akarok lakni, így sürgősen keresnem kell valami pecót, nincs mese! Valami jó kis kéglit, akármilyet. Mert hát, kijövök én bárkivel, ez nekem nem gond. Szóval, lehet, hogy megint költözni fogok.

Csák Gyöngyi
Szilánkok

Még

Felkapom fejem
a tiszta hangra
végtagjaimban meg-
élénkül a vérkeringés
lázadásfények
gyúlnak csontjaimban.

Utánam

Szavaim botja
nélkül szomorúbb aki
a lelkem mondja.

Éjszaka közelít

Amint leszáll az
éjszaka közelít a
Holdképű ember.

Forrósággal tölt
el a vándor látványa:
kaptat a hegyre.

Minden napfénnel
felmetszett éjszakának
hajnal a neve.

Otthon

Akár betartott
ígéret tárul elő
ismét a tavasz.

Árva ereszünk
sóvárog radaragyú
fecskéink után.

Vaszari sudár
fák óriás szempillák
átszűrrik a fényt!

Andó Ildikó

Édes megkísértés

18 évesen, kitűnő érettségivel és forradalmár lelkülettel úgy határoztam, hogy nem tanulok tovább. Azonban nem akartam apám s anyám nyakán élősködni. Nekiindultam hát, hogy valami kedvemre való munkát találjak. Néhány kudarcba fulladt kísérlettel a hátam mögött a jó sorsom egy péküzembe vezérelt. Ősszel kezdtem, s még karácsonykor is ott szortíroztam a boltoknak a szerelmesleveleket, no meg a kakaós csigákat.

Dolgozott a pékműhelyben egy olyan mindenesféle, a neve János. A köpcös, szederjes arcú öregembernek nagy nélkülözésében nem kellett azzal gondolnia, hogy fagyott-e, vagy éppen tombolt a kánikula, hiszen minduntalan a rongyosra nyűtt munkásnadrágjában és raktárosköpenyében járt, lábán a felfeslett orrú bakancsával. Bár szinte semmije sem volt, mégis, amikor észrevette, hogy a nehéz sütőlapokkal kékre-zöldre verem a kezemet, másnap egy pár vadonatúj munkáskesztyűvel lépett oda hozzám.

Akkoriban a pékségben mindenki degeszre ehette magát a frissensült finomságokból, de a kerítésen túlra száraz kenyéren kívül nem vihettünk ki mást. Azonban a híres, józan paraszti ész most is megtalálta a módját a potyázásnak. A csalafintaság felettébb egyszerűen működött. A csempészek fogtak egy nagyobb papírszakot. A zsák aljára szépen bepakolták a süteményeket, a tetejükre pedig száraz kenyeret tettek álcának. Így, amikor a portán az őr belekukkantott a csomagjukba, csak a hajítókővé szikkadt cipókat találta.

December vége felé finoman illatoztak a karácsonyi bejgliek a péküzemben, én pedig szorgosan raktam őket a műanyag ládádba. A szenteste előtti délutánon, amikor a szakadatlan sütéstől már kellőképpen elharapódzott a zűrzavar, egyszer csak odasomfordál hozzám János bácsi, és némiképp cinkosan azt suttogja:

– Kedveském! Rakjál már nekem két diós és két mákos bejglit a zsákom aljára!

Merthogy hívták karácsonyra a gyerekeihez meg az unokákhoz, és nincsen pénze neki arra, hogy az üzletben vegye meg az ünnepi kalácsot.

Meg sem fordult a fejemben, hogy ellene tegyek a bűnre csábításnak. Hiszen addigra már régen törvényt ültem a süteménylopás-ellenes rendszabály felett. Merthogy csak a vak nem látta, hogy a pékműhelyben nem úgy ették ám a népek a kakaós csigákat, hogy egészében jóízűen befalták volna, hanem négynek-ötnek is kivájták a puha belsejét, s a keményebb széleket mind veszendőbe hagyták. Ekkora pazarlás mellett ugyan mit jelenthetett két diós és két mákos bejgli? Egy percig sem gondolkodtam hát, amikor az öreg megkísértett, hanem csak azt kerestem, hogy merre van az a zsák.

De János bácsinak azon a karácsonyon nem volt szerencséje, mert a portán lefülelték. Szegény feje, hogy mentse a menthetőt, engem is azon minutumban bemártott. Talán úgy érezte, hogy könnyebb cipelni a bűnt, ha ketten hordozzák.

A péküzemben futótűzként terjedt a híre a lopásnak. Amikor másnap délután újra műszakba álltam, a pékek együttérző lemondással pillantgattak felém. Ők már tudták, amit én még nem sejtettem, hogy a művezetőkben fortyog már az indulat.

A folyton morózus főnököt senki sem szívelhette. Így aztán, aki csak tehetette, messze elkerülte. Nekem azonban aznap szemernyi esélyem sem adódott arra, hogy kitérjek előle. A tettenérés kékjótől mámoros férfi szikár testével zárta el előlem a kijáratot, és szikrázó haragot mímelve szegezte nekem mondanóját.

– Jól figyeljen ide, és most aztán ne hazudjon! Maga rakta bele János zsákjába a kalácsot?

Harsogta, s már ott lebegett lelki szemei előtt, ahogyan meghunyászkodva nyüszíték kegyelemért, sőt már előre ki is élvezte a pillanatot, amikor fékevesztett kirohanásával beledöngöl majd a pékműhely lisztporos padlójába.

De nekem eszembe sem jutott, hogy valótlan állítsak, hanem harcos forradalmár módra, szenvtelenül és fölényesen válaszoltam.

– Hát persze, hogy én raktam bele. Hisz ki rakhatta volna más?

A műszakvezető megdöbbenésében lemerevedett. Hosszú időnek tűnt, mire magához tért, s mérhetetlen csalódottságában, hogy nem kezdtem el hebegve-habogva hazudozni, s bűnömet mentegetni, dülva-fúlva mindössze annyit préselt ki magából, hogy: „Ez nem fog ennyiben maradni ám!”

Aztán elcítáltak a pékség alkoholista rendészéhez, aki megfenyegetett, hogy soha nem leszek az üzemben vezető beosztásban. De bántam is én már akkor, hogy miként bíraskodnak felettem, hiszen egyszer s mindenkorra eldöntöttem, hogy forradalmárság ide vagy oda, megyek egyetemistának.

Merengő (nőalak), 1976 körül. Tus, papír. 283 x 135 mm. J.n.